

Centre
d'Educació
Infantil
i Primària

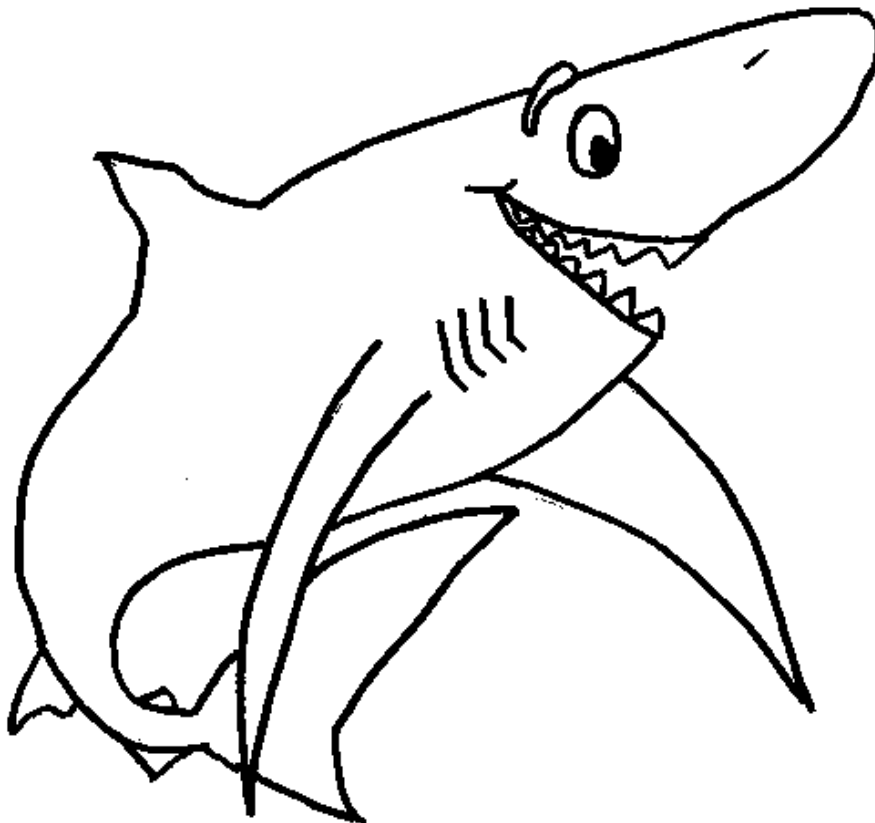
labandària

ESCOLA LABANDÀRIA

08392 Sant Andreu de Llavaneres

Tel. 93.792.93.10

E-mail: ceiplabandaria@xtec.cat

ELS TAURONS.

INDEX.

1. Com són els nens i nenes de 4 anys?
2. Què volem aconseguir aquest curs?
3. Com ho fem?
 - 3.1. Programació anual.
 - 3.2. Projectes d'escola.
4. Hàbits? Com? Quan?
5. Sortides.
6. Recordem.

1. COM SÓN ELS NENS/NENES DE 4 ANYS

L' infant de quatre anys coordina ja els seus moviments i les seves percepcions. Això li permet una observació detallada del que l'envolta i fa que mostri una gran curiositat per tot.

Avança en el coneixement i control del seu cos i en l'orientació espai - temporal.

El joc esdevé una activitat fonamental pel seu desenvolupament tant intel·lectual com afectiu. A través del joc aprèn a distingir entre la realitat i el seu món imaginari, expressa els seus sentiments (temors, angoixes, felicitat ...)

El joc esdevé pel nen/a un mitjà de relaxar-se i, alhora, per experimentar què es pot fer amb les coses que l'envolten i com controlar-les.

Durant aquesta etapa s'avança en la consciència de grup. Es desenvolupa la capacitat d'intercanvi i de relació amb grups reduïts. Té uns amics més estables. És, per tant, notable el progrés en el seu procés de socialització.

Augmenta la capacitat de comunicar les pròpies vivències mitjançant el dibuix i el llenguatge. Aconsegueix un domini de l'aparell fonador i articula amb més precisió tots els sons. S'enriqueix el seu vocabulari i millora en l'adquisició d'estructures bàsiques de la llengua. Comença a entendre les relacions quantitatives, de causa - efecte i ordre entre diferents objectes i fenòmens.

La família té un paper fonamental en la vida del nen/a de quatre anys. En aquesta edat exigeix dels pares molta dedicació i estimació. De vegades té tendència a portar la contrària, agafa enrabiades per cridar l'atenció i posar a prova l'adult. Però en canvi, demostra un gran desig d'ajudar i li agrada sentir-se autònom. Amb totes aquestes actituds el nen/a es va descobrint com a persona i s'afirma a si mateix. És molt important el model d'actituds, normes i valors que el nen/a rep dels adults ja que li quedarà fixat per sempre.

2. QUÈ VOLEM ACONSEGUIR AQUEST CURS?

Durant l'etapa d'Educació Infantil és essencial la col·laboració entre les famílies i els mestres, tenint en compte que els principals responsables de l'educació dels vostres fills i filles sou els pares. Per tal que aconseguixin una bona formació integral, hem d'aprofitar totes les situacions que viu el nen i la nena i considerar-les educatives.

- * Que el nen/a millori el domini del seu cos i del seu equilibri. Que avanci en la capacitat de seguir ritmes diferents i que progressi en el descobriment del seu cos. Anar precisant la coordinació ull - mà. Adquirir la direccionalitat en el traç (esquerra - dreta, dalt - baix).
- * Progressar en la capacitat d'anàlisi perceptiva i discriminació de formes colors, olors, sons, textures.
- * Ampliar les possibilitats de comunicació gestual. Efectuar representacions senzilles.
- * Millorar la capacitat de comunicar-se oralment en les dos vessants de comprensió i expressió.
- * Avançar en la comunicació gràfica i plàstica. Avançar en la comprensió d'imatges.
- * Progressar en la consciència d'ell mateix i en la seva autoestima.
- * Guanyar en socialització i en autonomia creixent per moure's en el seu medi.
- * Progressar en la representació mental de les seves vivències.
- * Progressar en l'adquisició d'hàbits d'ordre personal (neteja, menjar, vestir), de relació (saludar, ajudar un company, donar les gràcies).
- * Avançar en el pensament lògic inicial.
- * Progressar en la noció de quantitat i en el càlcul.
- * Reconèixer en l'espai diferents relacions: dins - fora, obert - tancat.
- * Avançar en el descobriment del medi natural i social que l'envolta i aprendre a respectar-los.

3. COM HO FEM?

Seguint la filosofia que ha inspirat la Reforma educativa, treballem a partir d'unitats de programació que sorgeixen dels interessos i motivacions dels nens/es, de vegades induïts per nosaltres.

Fem participar els nens/es en l'organització i desenvolupament de totes les activitats. No donem les coses fetes d'entrada, sinó que pensem entre tots com podem fer-les. És a dir, fem que els nens/es siguin constructors del seu coneixement.

Partim sempre del que els nens/es ja saben de les coses i entre tots creem situacions de dubte, de contradicció, de manera que amb l'experimentació i manipulació de materials i amb la interacció entre els companys/es siguin capaços de modificar el que pensen sobre les coses i les relacions entre elles, i per tant d'aprendre.

A la classe creem un clima adequat perquè tot això tingui lloc. Cada dia comencem amb unes activitats: dir Bon dia, mirar el temps, planificar les activitats, que ajuden a interioritzar nocions temporals, de càlcul, numeració ...

En el treball col·lectiu aprenen a escoltar, a expressar-se, a interessar-se pel que passa als companys. En el treball individual aprenen a representar sobre el paper els seus coneixements i les seves habilitats.

L'aprenentatge de la llengua oral durant els primers anys de vida va lligat al procés de socialització de l'infant. Per tal d'afavorir la interacció de l'alumnat de diferents edats al centre, es farà al llarg del curs una sessió setmanal de tallers de llengua oral, en agrupacions d'internivell (Aula de 4 i 5 anys). Les activitats que es duran a terme seran:

- Joc simbòlic
- Audiovisuals.
- Anglès.
- Biblioreduit

3.1. PROGRAMACIÓ ANUAL

Tot i que el treball es plantejarà de manera molt global enumerem els continguts més significatius de cada àrea que es treballaran al llarg del curs.

- **DESCOBERTA D'UN MATEIX**

- Hàbits d'autonomia personal.
 - Coneixement de les característiques i possibilitats del propi cos. L'esquema corporal (les medalles dels aniversaris i l'àlbum del propi esquema corporal).
 - Expressió i manifestació de les emocions i experiències.
 - Imitació, imaginació i simulació.
 - Nocions temporals i espacials.
 - Habilitats i destreses motrius bàsiques.
- **DESCOBERTA DE L'ENTORN SOCIAL I NATURAL**
 - Hàbits de socialització.
 - Observació, experimentació i manipulació d'elements del seu entorn a partir de temes propers als interessos dels nens (Projecte de Ciències 3/6).
 - Organització de la vida humana a partir de la pròpia realitat.
 - Coneixement dels cognoms del pare i la mare, com també saber la seva professió.
 - Estimació, respecte i interès pels elements del marc natural.
 - Projecte del nom de la classe.
 - Coneixement de diverses manifestacions de la nostra cultura.
 - Els aniversaris.
 - Temps i espai (seqüència matí/tarda i les estacions de l'any).
- **LLENGUATGE VERBAL**
 - Hàbits de comunicació.
 - Comprensió i expressió oral – utilització de frases senzilles ben estructurades-
 - Estimulació de l'interès cap el llenguatge escrit mitjançant el reconeixement el propi nom i d'altres missatges significatius.
 - Discriminació auditiva i anàlisi de sons.
 - Iniciació al llenguatge escrit (escriptura d'algunes paraules familiars).

▪ **LLENGUATGE MATEMÀTIC**

- Relacions qualitatives i quantitatives per la similitud o la diferència.
- Comparació de mides i mesures.
- Relacions espacials.
- Els nombres naturals fins al 5 – quantitativament i la seva grafia –
- Enumeració nombres (sense error fins al 10).
- Nocions bàsiques relacionades amb la geometria.
- Figures i cossos geomètrics (figures planes i en volum).
- Iniciació de les operacions, afegint-ne i traient-ne.

▪ **LLENGUATGE MUSICAL**

- Gust i plaer per cantar, ballar, interpretar i escoltar música.
- Interpretació de cançons i danses.
- Expressió corporal del món sonor.
- Percepció, comprensió i interpretació de les qualitats del so.
- Iniciació a la representació gràfica dels sons.
- Coneixement d'instruments musicals.
- Respecte i interès per l'audició musical.

▪ **LLENGUATGE PLÀSTIC**

- Percepció de les qualitats sensorials dels materials, objectes i imatges a través dels sentits.
- Aplicació d'habilitats motrius: coordinació motriu i visual, domini i precisió del traç, precisió al retallar i al punxar.
- Utilització de diferents tècniques i diferents materials.
- Representació de la figura humana.
- Representació objectiva i subjectiva d'elements i situacions viscudes o imaginàries.
- Aplicació d'hàbits de neteja, ordre i cura personal.
- Valoració de les produccions plàstiques.

▪ **TIC - TAC**

Iniciar-se en els llenguatges de les noves tecnologies d'una manera funcional i significativa):

- Informàtica.
- Audiovisuals.

3.2. ELS PROJECTES D'ESCOLA.

Projecte de premsa: L'escola té una revista trimestral, elaborada amb la participació dels infants, les famílies i els mestres/es. Aquest projecte vol:

- Des de la vessant pedagògica : motivar l'alumnat en l'ús funcional de la llengua, triant i elaborant les seves pròpies notícies .
- Des d'una vessant social : crear un espai per l'intercanvi d'experiències i opinions entre la família i l'escola.

Projecte d'emocions: És funció educativa de la família i l'escola ensenyar els infants a observar-se, fer que prenguin consciència dels senyals corporals relacionats amb cadascuna de les emocions, sense jutjar-les ni valorar-les com a bones o dolentes, ja que cada emoció té una finalitat, un valor i un significat.

És per això que aquest projecte vol que els infants progressin en el seu coneixement i domini del seu cos i de les seves possibilitats, tot assolint el grau de seguretat afectiva i emocional que els permeti formar-se una imatge positiva d'ells mateixos i dels altres. Aquest projecte quedarà recollit dins l'arxiu bonic que es realitzarà al llarg de tota la etapa d'educació infantil .

Projecte d'anglès:Aquest projecte té com a objectiu fomentar i donar a conèixer altres llengües, introduint l'anglès en les activitats escolars de l'etapa infantil, fent servir l'anglès de manera funcional, a través de les rutines i els tallers de llengua oral.

Aprendre una llengua és un procés privilegiat per apreciar i valorar la diversitat cultural i la pròpia identitat, alhora que desenvolupa una actitud oberta, crítica i de contrast dels valors culturals.

Projecte de biblioteca: considerant el llenguatge verbal com a eina clau en el procés d'aprenentatge de les altres àrees. Aquest projecte vol:

- Fomentar en l'alumnat el gust i el plaer de la lectura, a través d'un fons de biblioteca que els hi permeti l'entrada al món del coneixement i de la fantasia.
- Fer que sigui l'eix vertebrador dels diferents mitjans emprats en el procés d'ensenyament -aprenentatge del nostre alumnat.
- Implicar les famílies en la sensibilització a la lectura.

Projecte de Ciències 3/6: Aquest projecte permet prendre contacte amb les ciències, d'una manera innovadora, ja des de l'entrada dels infants a l'escola.

- Desenvolupa capacitats (cognitives, motrius, d'equilibri personal, de relació i d'inserció social) tenint en compte els coneixements previs i el nivell de desenvolupament de cadascú.
- Estimula l'activitat, tant física com mental, desvetllant al mateix temps la curiositat, la imaginació i l'esperit crític afavorint la consecució de la pròpia autonomia.
- Facilita l'adquisició de procediments que facilitin l'obtenció d'informació, el seu processament i la seva interiorització.
- Ajuda els infants a habitar-se a pensar i crear per compte propi, relacionant alguns fenòmens de la ciència i donant explicacions científiques o simbòliques.

Projecte d'audiovisuals: Aquest projecte vol promoure l'**aprendre a mirar** en el món actual, cada cop amb més domini de la imatge:

- Aguditzant la capacitat d'observació dels nostres alumnes despertant les seves capacitats visuals per copsar el món que ens envolta amb uns altres ulls.
- Desenvolupant l'esperit crític potenciant la diferenciació entre els conceptes imatge- realitat, per tal de desmitificar, des de ben aviat, el valor de les imatges com a document assimilable a la realitat.

Projecte d' escola verda. Aquest projecte pretén sensibilitzar els alumnes amb la cura de l'entorn, valorar el medi ambient i promoure l'ús del reciclatge i la reutilització

LA CARPETA, LA BOSSA DE PLÀSTICA, LA CARMANYOLA I LA JAQUETA DEL PATI

- ◆ **La carpeta missatgera:** servirà per portar els comunicats de l'escola a les famílies que no tinguin accés a internet i caldrà retornar-la cada vegada a l'escola. Al finalitzar el curs s'ha de donar a la tutora, ja que s'utilitzarà al llarg del Cicle d'Educació Infantil.
- ◆ **La bossa de plàstica:** anirà a casa cada trimestre per poder portar totes les petites obres d'art que haguem fet a l'escola i les fitxes i projectes del trimestre i haurà de retornar a l'escola. Ens la quedarem a casa en finalitzar el curs.
- ◆ **La carmanyola:** col·laborant amb la iniciativa de l'Ajuntament en la cura del medi ambient, us recomanem l'ús de les carmanyoles per dur els esmorzars dels vostres fills/es a l'escola. Si no feu servir la carmanyola cal dur l'esmorzar dins d'una bossa marcada amb el nom.
- ◆ **La jaqueta del pati!** l'estona d'esbarjo és una estona on els infants han de poder jugar lliurement amb la sorra sense el perill de fer malbé els abrics, és per això que us recomanem que el vostres fills/es portin una jaqueta còmode per

poder jugar al pati. Aquesta jaqueta, que ha de venir **marcada amb el nom**, romandrà a la classe.

HORARI EDUCACIÓ INFANTIL 4 ANYS: ELS TAURONS
TUTORA: Carmen Garcia.

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
	Rutines	Rutines	Rutines	Rutines	Rutines
9:00-11:15	Comunicació i Llenguatges "Endrapacontes"	Descoberta de l'entorn Matemàtiques (Quadernet)	Descoberta de l'entorn Matemàtiques	Comunicació i Llenguatges	Descoberta de l'entorn (Projecte ciències) Descoberta de l'entorn (Racons Mates)
11:15-11:45	ESBARJO				
11:45-12:30	Descoberta de l'entorn Matemàtiques	Comunicació i Llenguatges	Comunicació i Llenguatges Tallers Llengua Oral	Descoberta de l'entorn Matemàtiques	Comunicació i Llenguatges

15-16:30	Comunicació i Llenguatges Anglès Comunicació i Llenguatges Música	Comunicació i Llenguatges Plàstica	Comunicació i Llenguatges	Comunicació i Llenguatges TIC Descoberta d'un mateix Psicomotricitat	Descoberta d'un mateix Grafisme
----------	--	--	----------------------------------	---	---

4. HÀBITS

HÀBITS? COM? QUAN?

Què puc fer?

Com em podeu ajudar?

ALIMENTACIÓ	
<ul style="list-style-type: none">- Menjar sol (adonar-se del què menja).- Inici a tallar (forquilla - ganivet).- No aixecar-se de la cadira durant tot el dinar.- No beure amb la boca plena.- Eixugar-se la boca abans de beure.- Utilitzar el tovalló.- Començar a ajudar en la preparació d'alguns plats, berenar.- Acostumar-los a diferents menjar.- Començar a conèixer els aliments més beneficiosos.- Respectar els horaris dels àpats.- Posar-se el sucre i el beure.- Inici a ajudar a parar la taula.	<ul style="list-style-type: none">- Donar confiança a l' inici d'aquestes activitats suggerides.- Donar exemple amb la vostra actitud.
HIGIENE	
<ul style="list-style-type: none">- Rentar-se les mans i la cara al llevar-se.- Rentar-se les dents.- Inici a pentinar-se i posar-se colònia.- Després dels àpats rentar-se la cara.- Fer pipí abans d'anar a dormir.- Anar al wàter quan calgui i estirar la cadena.- Eixugar-se el cul sol.- Inici a dutxar-se sol (amb control).- Adonar-se que va brut.- Expressar el que necessita.	<ul style="list-style-type: none">- Tallar les ungles un cop per setmana.- Necessita encara un cert control en totes aquestes tasques.
RESPONSABILITAT I ORDRE	
<ul style="list-style-type: none">- Mantenir l'ordre de la seva habitació.- Recollir joguines.- Deixar les coses al lloc corresponent.- Tenir cura dels objectes de la casa i de l'escola.- Tenir cura dels objectes personals (bata, anorac...).- Portar la motxilla al anar a l'escola.	<ul style="list-style-type: none">- Explicar la necessitat de mantenir un ordre per poder trobar les coses quan es necessiten.- Exigir el respecte cap a totes les coses.
SON	
<ul style="list-style-type: none">- Anar a dormir a un horari fix.	<ul style="list-style-type: none">- Procurar que el nen o la nena dormi de 10 a

- Començar a despertar-se sol sense l'ajut de l'adult.	12 hores. - Explicar un conte al llit abans de dormir.
VESTIR	
- Vestir-se i despullar-se sol. - Penjar la roba al penjador. - Endreçar les sabates al seu lloc. - Cordar botons i cremalleres. - Començar a millorar el seu aspecte personal (camisa per dintre dels pantalons...).	- Cosir tires per penjar la roba. - Orientar-los amb la roba adequada al temps i l'ocasió.
AUTONOMIA	
- Iniciar-se a poder estar una petita estona jugant sol, sense tenir l'adult present. - Contestar el telèfon. - Començar a saber l'adreça de casa. - Començar a fer petites compres ells sols. - Conèixer el telèfon de casa.	- Explicar la necessitat d'espavilar-se sols. - Mentalització del trànsit dels carrers i del respecte que cal tenir als senyals de trànsit, als semàfors...etc.
RELACIÓ SOCIAL I CONVIVÈNCIA	
- Dirigir-se i contestar a l'adult amb correcció. - Saludar, donar les gràcies. - Saber mantenir na petita conversa, respectant els torns de paraula. - Saber comportar-se als llocs públics. - Poder anar a casa d'un amic i viceversa - Compartir les coses. - Tornar el què li han deixat. - No tirar papers a terra i recollir-los. - Respectar la natura.	- Donar l'exemple adequat en aquestes pautes de relació social. - Buscar el temps i l'espai adient perquè el nen/a pugui comunicar-se amb correcció.
EL JOC	
- Manténir el temps necessari fins a finalitzar el joc. - Variar el tipus de joc. - Escenificar diferents tipus de rol en els jocs simbòlics. - Recollir el joc.	- Acabar amb mi les partides del jocs de taula o d'altres jocs, encara que comenci a estar avorrit. - Explicar-me els jocs que fèieu quan éreu petits, per donar-me noves idees. - Convidar diferents amics de l'escola per poder jugar a casa. - Poseu-me prestatges o baguls al meu abast on pugui endreçar totes les joguines.

5. SORTIDES

Les sortides, activitats culturals i excursions són activitats complementàries que organitza la pròpia escola per afavorir el desenvolupament integral de l'alumne/a. Totes ells formaran part de la programació curricular.

Està previst fer les següents sortides:

- * Participació en les activitats de l'associació Cultural "Anem al Teatre" al Teatre Monumental de Mataró..

19 d'octubre

16 de febrer.

- * Teatre en anglès:

Sant Andreu de Llavaneres, juny 2013.

- * Visita i recerca d'informació a la biblioteca municipal (segons el projecte de treball que s'estigui realitzant)

- * Sortides per Sant Andreu de Llavaneres i voltants de l'escola lligades a les unitats didàctiques que portem a terme.

1r trimestre:

- La tardor " Can Plana ". Vallgorguina. El 23 d'octubre.

2n trimestre:

- Museu de la ciència a Barcelona. 22 de març

3r. trimestre:

- Escola de la Natura del Corredor. Sant Andreu de Llavaneres. El 21 de maig

- Roure´s Park a Seva. *Per confirmar data*

Al llarg del curs es poden produir canvis que avisarem oportunament.

6. RECORDEM

Una de les coses més importants en aquesta edat i que hem de fer conjuntament casa i escola són els hàbits.

En l'educació dels hàbits s'ha de tenir en compte que el nen/a té la capacitat suficient com per no haver de dependre de l'adult com havia fet fins ara. Se li han de potenciar una sèrie d'hàbits d'autonomia personal i d'independència .

Per facilitar aquesta tasca RECORDEM que:

- ◆ Les bates i tota la roba que es treuen els nens/es a l'escola **ha d'estar marcada i portar una veta** llarga per penjar.
- ◆ Els dijous a la tarda cal que els nens i les nenes portin xandall per fer psicomotricitat i sabatilles esportives amb "velcro" que es puguin treure i posar amb facilitat.
- ◆ Tots els nens/es han de portar una bata, un got i un tovalló cada dilluns. Divendres s'ho emportaran a casa per rentar. Tot anirà dins una bossa o motxilla de roba.
- ◆ Cal que les sabates i la roba que porten a l'escola siguin còmodes ja que així afavorim la seva autonomia personal. Es recomana no portar pantalons amb peto.
- ◆ Per aconseguir un bon ritme de treball, és important l'assistència a classe i la puntualitat tant a les entrades com a les sortides.
- ◆ Els nens i les nenes que vulguin celebrar el seu aniversari poden fer-ho portant un pastís, coca que substitueixi l'esmorzar i per tant caldria que ens aviséssiu el dia d'abans. No es poden portar laminadures ni sucs. A través de la carpeta missatgera us arribarà un paper que comunicarà de qui serà l'aniversari, aquest paper plastificat s'haurà de retornar a l'escola al dia següent.
- ◆ Els nens i les nenes que utilitzen el servei de menjador cal que tinguin una bata pel menjador i una altra per la classe.
- ◆ Per tal d'evitar conflictes a l'aula és important que els vostres fills i/o filles no portin joguines ni laminadures a l'escola.

María del Mar García Orgaz
Psicòloga Infantil

El món dels nens

Pors infantils

L'angoixa forma part de la vida de tots els nens. Les pors i les fòbies són una constant al llarg del desenvolupament normal. Apareixen de forma fugaç, en un moment o altre, i vénen carregats de vergonya o de culpabilitat, o bé són controlats massa de pressa. Per això és difícil que arribin a fer-los saber als adults. Hi ha nens que experimenten plaer quan tenen por, quan parlen de les seves pors, quan llegeixen contes de por. Perquè és una manera de treure fora l'angoixa infantil.

El nen ha de ser capaç de sentir por per alliberar-se de tot allò que és «dolent», d'allò que l'espanta de si mateix. Quan llegeix contes de por, troba solucions als seus conflictes interns mitjançant la contemplació d'allò que la història reflecteix d'ell mateix. Així, per exemple, l'ogre és la síntesi mítica de l'estrany, de la por als estranys. L'angoixa davant la foscor, que és la por de la soledat, de la separació de la mare, apareix a partir dels tres anys, després dels terrors nocturns i la por de dormir; després sorgeix la por dels animals domèstics, que el nen anticipa com a repugnants, fins i tot experimenta ansietat si hi té contacte visual o auditiu. Tenir por del llop és molt freqüent entre els tres anys i mig i els quatre anys. A l'edat preescolar es té por dels animals que mengen i mosseguen, i més endavant, dels animals molt destructors, com a conseqüència de la por de les ferides o de la malaltia.

L'absència de pors en els nens pot tenir un significat patològic. Si un nen no té por de la foscor del carrer, de la soledat, de les tempestes, dels sorolls, dels animals salvatges, dels lladres, dels metges, dels gossos o dels personatges irreals, sobrenaturals, no és que sigui valent, és que no pot permetre's descobrir ni imaginar allò que l'espanta.

És probable que les pors siguin la manifestació del fet que no es pot dominar l'angoixa, d'una comprensió imperfecta del món, i normalment desapareixen amb el pensament racional i lògic. Els temors es modifiquen quan el nen pot discriminar, imaginar i anticipar-se al futur. No és pas fàcil conèixer les representacions que justifiquen aquestes pors, més invasives i desorganitzadores com més feble sigui la capacitat de figuració del nen.

Les fòbies (pors irracionals) són freqüents: afecten el 8% dels nens. Apareixen entre els 4 i els 6 anys i s'acaben en una evolució normal. Són una manera de fer fora l'angoixa vinculada als conflictes del

desenvolupament. Quan no són un obstacle per a l'activitat del nen, pot evocar-les espontàniament o si li'n parlen. Si són molt invasores (nens que «tenen por de tenir por» i eviten les situacions fobògenes), llavors ens podem trobar davant de neurosis infantils intenses. A vegades, la fòbia o l'obsessió poden ser indicatiu d'un problema més seriós.

Hi ha dues actituds que no faciliten que els nens superin la por: insistir-hi o participar-hi massa, de manera que només aconseguim contagiar-los i que augmenti, i enfrontar el nen amb l'objecte de la seva por d'una manera massa dràstica. ■

Com ajudar-lo a superar la por

- ✓ **No hem d'espantar el nen.** És útil ensenyar-li jocs en què intervingui la foscor, com ara «la gallineta cega». Hem de dissimular els nostres temors.
- ✓ **Convé triar contes protagonitzats per nens que superen les seves pors, amb un final feliç.**
- ✓ **Cal restar importància a les manifestacions de por del nen.** Si no vol mirar els dibuixos d'un conte, no l'hem de forçar, i si no vol tocar el conte, no cal que ho faci. Hem de ser flexibles en això.
- ✓ **Hem de mantenir la calma davant les manifestacions de por del nen.** Necessita trobar estabilitat i comprensió al seu voltant. Hem d'animar el nen perquè planti cara, a poc a poc, a situacions que provoquen una mica de temor i després, felicitar-lo.
- ✓ **Si el nen pateix molt i no aconseguim resoldre per nosaltres mateixos la situació,** no dubtem a consultar un expert, sense dramatitzar.
- ✓ **Si el nen té por i està a les fosques,** el millor és tranquil·litzar-lo mentre està fosc i després encendre el llum.
- ✓ **És útil demanar al nen que dibuixi allò que li fa por.**
- ✓ **Hem de provar de parlar amb el nen de les seves pors,** però sense obsessionar-nos-hi i que no es converteixi en el tema central de la conversa. Tenir por no ha de ser un avantatge.